

Vrednina listu: —
Ob letu : K 18—
Ed leta : 9—
Krat leta : 5—
Slovenij Jugoslavije:
Ob letu : 24—
Posamezne številke
— 30 vinarjev. —

Zvezništvo i. upravljanje:
Korošec, Koroska ulica
— Telefon Št. 220

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

66. številka.

Maribor, dne 18. avgusta 1919

Letnik XI.

Konec krize — nova vlada.

Pogajanja Demokratske zajednice, kateri se je bila poverila sestava novega kabinta, z radiči, Narodnim in Jugoslovanskim klubom, od katerih so vsi delovali za koncentracijsko vlado, so se razbila. Na vse mogoče načine so skušali demokrati pridobiti Jugoslovanski klub, da stopi v novo vlado. Tuk pred razdelitvijo ministrskih portfeljev se je odpoclanet demokratov dr. Draškovič pogajal z dr. Korošcem, ki je odklonil sodelovanje Jugoslovanskega kluba pri demokrato-socialistični vladi, ki je preveč enostranska in ne daje nobenih garancij za nestrankarsko delo novega kabinta. Po tej izjavi so nehalo vsa pogajanja strank in klubov, ministrska kriza se je končala z upostavitvijo nove demokrato-socialistične vlade. Socialdemokratje so zahtevali za svojo pomoč ter sodelovanje od demokratov troje ministrskih mest, katera so se jim lahko-miseln prepustila, dasi šteje social. dem. klub samo 11 članov v Narodnem predstavnosti.

Ministrska lista predložena regentu je bila sestavljena tako le:

Predsedstvo: Davidovič (demokrat).

Zunanje zadeve: Trumbič (izven strank).

Vojna: Hadžič (general izven strank).

Finance: Veljkovič (demokrat).

Pravda in konstituanta: Timotijevič (dem.).

Trgovina in industrija: Kramer (demokrat).

Promet: Draškovič (demokrat).

Zgradbe: Kulovič (demokrat).

Prosveta: Harinkovič (demokrat).

Verstvo: Alaupovič (demokrat).

Agrarna reforma in poljedelstvo: Poljak (demokrat).

Pošta in brzojav: Sustinič (demokrat).

Prehrana in obnova: Bukšeg (socialni demokrat).

Socialna politika: Korač (socialni demokrat).

Šume in vode: Kristan (socialni demokrat).

Zdravstveni resor se pridruži začasno držemu ministrstvu in ostane to mesto odprto še kaki drugi stranki, ki bi se pozneje še pridružila vladi. Nova vlada se bode predstavila Narodnemu

predstavnosti v četrtek. Vse pokrajinske vlade bodo po konečni uredbi novega ministrstva položile svoje demisije v roke novega ministrskega predsednika, da jih na novo potrdi ali pa njih sestavo predruži. Vladi, v kateri ste zastopani le dve stranki, pač ni pripisovati dolgega življenja in delovanja, ker bode povsod zadela na odpor in blok drugih v vladi niti z jednimi ministrskimi mestom zastopanih strank. Ta demokrato-socialistična vlada je le provizorični most preko jarka že itak dolge ministrske krize, katerega bodo pa kmalu razdrli in odnesli politični valovi bližnje prihodnosti.

Reško vprašanje v novi obliki.

Vrhovni svet mirovne konference bo imel v pondeljek, dne 18. avgusta zadnjo sejo, nakar bo šel na daljše počitnice. Italijanski listi so se začeli z nova baviti z reškim vprašanjem. Na površju je sedaj sledeči kompromisni predlog: 1. Ozemlje severovzhodno od železniške proge Reka—Sv. Peter bi se neutraliziralo, tako, da bi ozemlje Sv. Peter na Krasu Ilirska Bistrica in Kastva stalo pod upravo zvezne narodov. Italijani bi imeli pravico, da v slučaju vojne zasedejo to ozemlje. 2. Italija bi anektirala mesto Reko in vso obal do Voloske in Opatije, nadalje vse otroke v Kvarneru, pred Šibenikom in Zadrom. 3. Reško pristanišče bi se neutraliziralo pod upravo zvezne. 4. Jugoslaviji bi naj pripadala vsa morska obal od Bakra do Obrovca, Šenkovač, Driň, Sinj, Omišalj in vsa južna Dalmacija. 5. Italija bi prevzela upravo Zadra in Šibenika.

Italijani so torej začeli popuščati vsled prisika notranjepolitičnih razmer deloma pa tudi vsled Wilsonove neopognljivosti in upati je, da bodo sčasoma še več popustili.

Ceško-poljski prepir.

Kdor je nekoliko poznal razmere med Čehi in Poljaki v Tešinjski kneževini, je moral priča-

ga v Gradec, obsodili na pet let in sedel je do amnestije. Bil je že poprej zelo slaboten, ječa ga je strla popolnoma. Sedaj leži v grobu in čast Veličanstva je rešena.

Ali bo vziral? vprašam tovariše.

Brez bojazni, zanesljiv je popolnoma.

Tega ne dvomim, toda ali bo dovolj močan?

Iz njega ne spravijo ničesar.

Res niso spravili ničesar. Trpel je sam in ni izdal niti pičice.

Mrak je bil, kot že rečeno, tajnik železničarske organizacije in je ves gorel za svoje »kolaše«, kakor jih je imenoval. Greva skupaj po mestni ulici. Srečajo naju neki možje izdelanih obrazov, krepkih rok. Spusti se ž njimi v dolg pogovor na ulici in pusti mene, da čakam. Ko se je poslovil od svojih znancev, reče meni v opravičenje: »Ne zameri, da si moral toliko čakati, toda to so moji kolaši.«

Pridem v Trst in se zvečer snidem z Mrakom. Ko se nekoliko pogovoriva, mi reče:

Sedaj pa pojdi manj k temu in temu.

Kaj pa je to?

Neka majhna predmestna gostilna. Tam bodo sedaj moji kolaši.

Pomisli! Jaz sem utrujen, časa imam malo, gostilne me ne zanimajo, kolašev ne poznam.

Vse zmanj. Ne da miru, dokler ne grem ž njim k njegovim kolašem. Kakor ljubitelj knjig z veseljem pokaže gostu dragoceno knjigo, kmet lepega vola, tako je hotel on vsakemu prijatelju pokazati svoje vrle kolaše.

Kaj misliš, ali bodo kolaši zanesljivi, kadar bo prišlo do preobrata? Železnica je prvorstne važnosti.

Imenovanje na posamezne
se razdelijo po K 18—
ed ministrske poslovnosti
pri vodstvu
popust.
„Straža“ izhaja v po-
daljši in potek napovedana
Ustoličenje se ne veduta

Z temeljito
govoriti vsek dan od
11. do 12. meseca

kovati, da bo prišlo med njimi do trdih obravnav. A da se bo prepri razvila do pravih bitk med sorodnima narodoma, to je moralo osupniti vsacega. Posledice tega prepira občutimo tudi mi Jugoslovani in ugled Slovanov pred zahodno Evropo in ententnimi državniki trpi vsled tega zelo.

Človeku je res težko razumeti, čemu se oba naroda prepriata s tako besnostjo. Gre samo za majhen kos zemlje, takorekoč samo za nekoliko vasi. »Slovenski Narod« je prinesel izpod peresa prof. dr. Illešica o tem prepisu kako pameten članek s česar izvajanjem in zaključki se popolnoma strinjam, radi preciznosti hočem pa dodati še nekaj pojasnil.

Avstrijska Šlezija se deli na dva dela: O-pavsko in tešinjsko kneževino. Prvo puste Poljaki Čehom brez ugovora, tudi od tešinjske prepuste nekatere dele, glavni del tešinjskega pa zahtevajo zase. Prebivalstvo v Šleziji govori slovanska narečja, ki so na prehodni meji med poljščino in češčino, nekatera narečja so bližje poljščini, druga češčini. Poljaki prepuste Čehom vsa narečja, ki imajo bolj češki značaj, prepuste celo nekaj prebivalstva, ki govori bolj poljsko narečje.

Zgodovinsko je spadala Šlezija od nekdaj k poljski državi, bila njen bistveni sestavni del. Ko je v srednjem veku poljska država oslabela, so se šleziski knezi osamosvojili, vendar so se poljski vladarji smatrali vedno za višje gospodarje Šlezije. Šele leta 1327—29 je češki kralj Janez Luksenburgski pridobil neke vrste višje oblast nad šleziskimi knezi, katerega je polstoletja pozneje priznal tudi poljski vladar. Češki kralji so imeli torej samo od 1. 1372 pa do razpada češke kraljevine neko višjo oblast nad Šlezijo, ta oblast je izvirala samo iz srednjeveškega feodalnega prava. Zgodovinsko spada torej Šlezija brezvoma k Poljski. Čehi tudi ne taje, da spada narodno Tešinjsko k Poljski, pravijo pa, da govore zarje gospodarski razlogi. V Šleziji in na sosednjem robu Moravske se nahajajo veliki premogovniki, a tudi velike železarne in predilnace, ter druge tovarne. Sedaj pa pravijo Čehi, da

Brez skrbi, na naše kolaše se priv lahko zanesemo.

Pisal mi je redko in zelo malo. V onih razmerah sem tudi jaz pisaril kolikor mogoče malo. Nekoč pa dobim od Mraka na veliko presenečenje dopisnico s kratko vsebino te le vrste: »Sedaj sem se poročil, veš, s tisto gospodično, ki je v trafiki prodajala cigarete. Ne veš, kako sem srečen. Žal mi je, da tega nisem storil že davno poprej.«

Začnem natezati svoj spomin, da bi se spomnil, kje sem videl dotočno gospodično. Slednjič se mi je posrečilo. Nekoč sva namreč šla z Mrakom skupaj po cesti. Pred neko trafiko se naenkrat ustavi, rekoč: »Počakaj malo, grem tu notri nekaj kupit.« Ker se je mudil nekaj minut več, kot bi bilo potrebno, stopim za njim in ga pokličem. Na moj glas se takoj obrne in gre ven. Pri tej priliki sem videl dotočno žensko. Poznavalec bi reknel, da je jako lepa, govorila je slovensko-istrijansko narečje. Pozneje mi ni črnih očej niti besedice. Menda je opazil, da sem bil radi čakanja nekaj nejevoljen.

Preteklo je dobro leto.

Sestaneva se zopet z Mrakom v Trstu, bilo je že počno zvečer pri večerji v »Balkanu.« On je kot urednik imel ponocno službo. Po večerji hočem jaz v sobo, a on bi moral v službo.

Pojdil še malo k meni v moje stanovanje, navorjava me Mrak.

Tako pozno! In čemu?

Preden grem v službo, moram ob tej uri vedno še domov. Sedaj se bo vzbudil moj Boris in klical po meni.

(Konec prihodnjih.)

LISTEK.

Dr. Leopold Lenard.

Spomin Andreja Muniha in Mraka.

Kadar pride do preobrata, bo ljudi potreba, ako jih ne bo, bodo ljudstvo ociganili avstrijski agenti. Ker je pa vstrajal pri svoji želji, mu odvrnem: »Pridi tega in tega dne zopet k meni in našel boš priliko!«

Po njegovem odhodu se obrnem na nekega za nesljivega človeka s pršnjo, da pomore Mraku črez mejo. Mož je bil stara grča, po prepričanju odločen socijaldemokrat, a za našo stvar zanesljiv kot hlačni pas. Po političnem prepričanju takrat nismo veliko povraševali, brat je bil vsak, kdor je narodu želel svoj bodo. Mož je takoj pripravljen in odvrne, naj pride dotični begunec k njemu določenega dne.

Mraka pa potem ni bilo. Pozneje me je obvestil, da se je zanj položaj izpremenil. Dotil je uredniško službo pri »Edinstvu« in na tej podlagi ga je vlada oprostila vojaščine. Torej mu ni sile in je bolje, da ostane.

Nekoč dobim nepričakovano obvestilo, da so Munih zaprli. Prvi trenotek sem mislil, da zaradi naših zadev, kmalu so me pa pomirili, da radi nekaj čisto drugega. Bilo je samo razjaljenje Veličanstva ali kaj podobnega. Bil je vedno nepreviden, na javni cesti je govoril preglasno, detektiv je šel za njim in vzel par besed. Sicer se je našlo prič, ki so pričale, da Munih ni govoril dotičnih besed, druge priče so nastopile z dokazi, da je dotični detektiv znan lažnjivec, kateremu ne gre nobena vera, a pomoglo ni ničesar, odpeljaliso

premog in tovarna spadata skupaj. Kdor ima eno, naj ima še drugo, torej hočejo imeti oboje skupaj.

Vsak nepristranski človek mora priznati, da je tukaj pravica na poljski strani. Gospodarske koristi prebivalstva je mogoče zavarovati na druge načine. Poljaki so se v teh krajih trdo borili z Nemci, žrtvovali so za svojo narodnost silno veliko denarja, a sedaj naj dobe zreli plod v roke Čehi. Treba je še pogledati socijalno stanje: velika podjetja in veleposestva so v nemških rokah, tovarnar in graščak je Nemec, poslovodja v tovarni, oskrbnik graščine itd. je Čeh, ljudstvo je poljsko. Razume se, da ljudstvo sovraži svoje valpete in ne mara priti pod njihovo gospodstvo.

Poljaki so se izkazali na Madžarskem napram Čehom zelo kulantne. Cela vrsta stolic, kakor Orava, Spiž itd. je narodnostno poljskih, a Poljaki puste stotisoč svojih rojakov brez ugovora Čehom, torej bi opravičeno pričakovali, da bodo tudi Čehi pustili Tešnj, ki je nesporno poljski. Ta preprič je v resnici sramota Slovanstva in treba bi bilo tudi Čehi opozoriti, da imajo napram slovanstvu tudi dolžnosti, ne samo pravice.

Dr. Leop. Lenard.

Dr. Korošec nas je prodal Srbom ...

Tako očitanje se sliši večkrat in včasih se izraža celo na tako straten način, da je vsak pameten razgovor nemogoč. Večinoma izhajajo taka očitanja od onih ljudi, ki so v začetku vojske divjali zoper Srbijo in Srbe in bi bili najraje vsakega Slovenca pognali na vislice radi srbofilstva. Od takih ljudi, ki vedno obžalujejo, da niso našega ljudstva mogli predati Nemcem, seveda ne moremo pričakovati drugačega, kakor ščuvanje zoper našo državo. Žejmo ne moremo imeti nobenega razgovora, če izvira njihova duševna ljubezen iz ludobije, je zanje edino združilo trda pest, če pa izvira iz neumnosti, moramo pričakati času, da jih ozdravi.

Dati pa hočemo nekoliko pojasnila drugim našim dobromislečim rojakom, da vedo kako odgovarjati na tako zlobna natolcevanja.

Naše razmere do antante ob razpadu Avstrije.

Ob razsulu Avstrije smo imeli Slovenci samo dve možnosti: ali se nasloniti na Srbijo ali pa nas razdele med sabo Nemci in Lahi. V tem drugem slučaju bi Lahi najbrže zasedli do Zidanevega mosta obenem s premogovniki v Trbovljah in v Hrastniku. Koroško in Štajersko bi pridelili Nemški Avstriji. Samo hrvaška kraljevina bi dobila neke vrste samostojnost pod laškim nadzorstvom in morda bi k temu dali še od kranjske dežele takozvano Belo krajino. Neumno je vsako besedičenje, da bi mi bili lahko proglašili svobodno republiko ali kaj tacega.

To so lahko storili Čehi, a ne mi. Položaj Čehov napram antanti je bil popolnoma drugačen, kakor pa naš. Antanta je zmagala in računiti je bilo treba z razpoloženjem in stališčem zmagovalca. Čehi imajo za mejaš samo Nemce in Madžare, torej narode, ki so sovražniki antante in premaganci; naš mejaš je Italija, vplivni član antante, ki je obenem tudi naš najhujši nasprotnik. Čehi so v antantnih državah kolikor toliko bili že znani po svoji zgodovini; o nas niso niti vedeli, da obstojimo. Čehi so delali že dolgo časa pred vojsko agitacijo po vseh antantnih državah, mi smo gledali samo na Dunaj. V začetku vojske so Čehi takoj sestavili v tujini svojo narodno vlado, ustanovili svoje legije, ki so zlasti na Ruskem storile antanti velike usluge. V Avstriji so bili Čehi od začetka zoper vojsko, niso dali nikdar nobene izjave za Avstrijo, niso podpisovali nobenega vojnega posojila ali kakorkoli drugače podpirali vojsko, češki vojaki so, če so le mogli, zbežali k sovražniku in so od tam borili zoper Avstrijo in Nemčijo. Pri nas je bilo popolnoma drugače. Naši vojaki so se naravnost z blazno divjostjo borili za naše zatiralec Nemce in zoper antanto. Zlasti takratni voditelji na Kranjskem in kranjsko slovensko časopisje je naravnost besno pisalo zoper antantne države. Kako so po Štajerskem divjali neškutarji, je znano. V takih razmerah so seveda tudi pametni Slovenci morali skrivati svojo naklonjenost za antanto. Malo je bilo naših rojakov, ki bi vstopili v jugoslovanske legije, v jugoslovanskem odboru nismo imeli dolgo časa nobenega zastopnika, pozneje je sicer dr. Vošnjak deloval v njem silno veliko, toda vsega popraviti ni več mogel.

Naravno je torej, da smo ob razsulu Avstrije Slovenci bili pri antanti malo poznani ali

samo celo veljali za njene nasprotnike. Če je antanta dovolila Čehom, da vzame 3 milijone Nemcev, čemu bi ne dovolila Lahom, da vzamejo miljon Slovencev! Ostali pa lahko ostanejo pri Nemcih in Madžarjih! Celo položaj avstrijskih Nemcev in Madžarov napram antanti je bil boljši, kakor pa naš, Nemci in Madžari imajo svoje plemstvo in velikaše, ki imajo z angleškimi in francoskimi velikaši stare stike. Antanta ni hotela preveč pritisniti avstrijskih Nemcev in Madžarov in to prizanesljivost naj bi plačali mi.

(Dalje pričakanje)

Jugoslavanska Strokovna Zveza.

Pred dobrimi 25 leti je bilo slov. krščansko delavstvo še popolnoma zapuščeno in osamljeno. Nikjer v javnosti, niti v tvorilih ter delavnicah ni uživalo nikakih pravic, je bilo brez vsake veljave, se sploh ni smatralo kot enakopravno z drugimi stanovi. Delavstvo je bilo le brezpravno orodje kapitalistov, zasluženo od bogatih tovarnarjev raznih židovskih družb. Vso to brezumno trpljenja, krivične robote in bede slov. delavstva je zapazil mož, katerega moramo privesti v naše očetovske vrste — naš nesmrtni dr. Krek. Vstopil se je pred slov. kršč. delavstvo z novim programom, s katerim je hotel doseči uravnavo in zboljšanje neznosnih delavskih razmer. Uvidel je neobhodno potrebo organizacije in izobrazbe slov. delavstva. V doseglo tega cilja se je po njegovem neumornem prizadevanju in vplivu ustanovilo prvo delavsko društvo na krščanski podlagi. Iz tega prvega Krekovega društva se je razvila sedanja Jugoslovanska Strokovna Zveza, katera je že razširila svoj delokrog po bratski nam Hrvatski in Dalmaciji, in je danes ena največjih ter za delavstvo najvažnejših strokovnih organizacij celokupne Jugoslavije.

Namen in cilj te Jug. Strok. Zveze (JSZ) je: vzgoja članov in skrb za zboljšanje službenih in gospodarskih razmer med delavci na temelju krščansko socialnih načel. Proti neznanim članarini dobivajo člani podporo v slučajih bolezni, smerti, brezposelnosti itd. Delokrog te JSZ je povzdiga in blagor slov. kat. delavstva. Po vseh večjih krajih že deluje naša zveza osobito uspešno pa v sedanjem svobodno samostojnem Jugoslaviji, kjer se upoštevajo tudi delavski sloji, ki se potegujejo za pravico in blagostan z združeno organiziranimi močmi. To idealno delo in boj Jug. Strok. Zveze je privabilo na tisoče slovenskega delavstva v objem svojega uspešnega delokroga. Mogočno organizirana armada zvestih delavskih bojevnikov bije boj v doseglo svojih pravic in udejtitve krščanskih načel proti slepemu rudečemu terorizmu in liberalnemu lažidemokratizmu. Kjerkoli žije in biva le malo večje število krščansko mislečih delavcev in delavk, naj se takoj strnejo v skupino JSZ. Kdor bi želel tozadenvih navodil ali pojasnil, naj se obrne naravnost na vodstvo Jug. Strok. Zveze v Ljubljani ali na skupino v Mariboru, kjer se bode gotovo vsacemu ustreglo in pomagalo pri sestavi novih podružnic.

Skromno neznanato je bilo število slov. kršč. delavcev za časa ustanovitve prvega delavskega društva na tej naši podlagi; a 7000 delavcev se je zbral letos na Šmarni gori pri Ljubljani, kjer se je proslavljal 25letnica ustanovitve krščansko slovenskega delavskega društva. Na tem veličastnem shodu si je podalo delavstvo po prestani vojni na novo roke v prospeh skupno organiziranega delovanja v blagor in prid začiranega delavskega in pa tudi drugih stanov na sedaj prostih tleh samestojne Jugoslavije. In 3. avgusta si je pa hrvatsko in sloversko krščansko delavstvo ob priliki blagoslavljena nove zastave hrvatskega Radničkega Saveza u Zagrebu obljubilo, da se bode borilo z bratsko združenimi močmi proti vsem sovražnikom delavstva in nasprotnikom naših načel. Zatorej pozivljamo vse slovensko delavstvo, ki misli in čuti krščansko, da vstopi v okrožje JSZ. Na slovensko inteligenco pa dostavljamo tem potom poziv, da nas vodi in podpira v tem boju, da bo naša žetev enkrat ob proslavi zlatega jubileja obstoja naše JSZ nepregledna in pod našim praporom zbran ves slov. krščanski tabor.

Politične vesti.

Naša vojska bo štela v miru z rekrutami vred 40.000 mož. Niso pa všetki orožniki, obmejne

straže in carinski stražniki. To vojno stanje nam je bilo odmerjeno od konference v Parizu.

Ogrski ministrski kabinet je postavljen tako: Predsednik: Štefan Friedrich, zunanje stvari: Marijan Lovaszy, notranje: Žiga Perenny, finančne: Ivan Gulin, vojna: general Karel Schnetzer, pravosodje: Jurij Baloyleg, zdravstvo: Andrej Geillery, za narodne manjštine: Jakob Bleier, brez portfelja: Štefan Haller, Ivan Hayer, za pravico in mirovne pogodbe: Pavel Teleky; ministrica za trgovino, za narodni dobrobit in za prehrano še niso zasedena.

Kakor kažejo vsa zunanja dejstva in postopanje kraljevega princa Jožefa bo menda ta Habsburžan se le splazil polagoma na monarhični prestol. To Jožefovo vodstvo ogrske vlade obsojajo vse druge sosedne države in republike, med drugimi tudi Amerika. Komaj se je iztiralo te stoletne habsburške pijavke, pa že zopet se je posrečilo ednemu, da se je prikradel iz valov potopa na površje, da reši pogin ſe ostale princ in nadvojvode vseh neštetih imen.

Novi ogrski vladi, ki zahteva izročitev petmesečnega diktatorja Bele Kuna, pobeglega na Dunaj, se upira avstrijska republika, ki ščiti in varuje begunca.

Protikapitalisti. Bela Kun in njegovi sotrušniki so v vsakem svojem razglasu oznanjali boj na nož kapitalizmu. Delali so za uničenje kapitala tako dosledno, da so izginili mnogi milijoni v njihovih žepih. Uradno se poroča, da so v žepu Szamuelyja, najbolj krvoločnega madžarsko komunističnega rabelja, ki se je hvalil, da je naenkrat dal postreljati tristo meščanov, našli bankovce za nekaj stotisočakov. Še bolje je znal Bela Kun. Ko je zbežal v Avstrijo, je odnesel s sabo nekaj milijonov. Sedaj živi pod varstvom dunajske vlade v varnem zavetju od naropanih milijonov.

Rumuni delujejo na vse kriplje, da bi se priklopil celi Banat Rumuniji. V to svrhu prirejajo shode in tabore, da bi presleplili ljudstvo za glasovanje v prid Rumunije Kmetsko prebivalstvo v Banatu pa se upira tej vsiljivi agitaciji, ki ne obeta Rumunom skoraj nič ali pa prav neznačne uspehe.

Tedenske novice.

Duhovne vaje. Danes bodo pričele v Alojzijevi cerkvi duhovne vaje pod vodstvom gosp. jezuita iz Ljubljane za duhovščino lavantske škofije. Prijavilo se je k vajam nad 200 udeležencev. Duhovne vaje se bodo zaključile 22. t. m.

† Marija Pušenjak. Na Cvetu pri Ljutomeru je po daljši in mučni bolezni v 61. letu svoje starosti umrla gospa Marija Pušenjak, mati g. nadrevizorja Vlado Pušenjaka. Pogreb blage žene se je vršil na Velko Gospojnico. Svetila ji večna luč! Ostalim naše sožalje!

Poročil se je dne 11. t. m. g. Vinko Narat iz Slatine z gdč. Lino Eichbergerjevo, trgovko v Slinvici pri Celju. Mlademu paru obilo srečel!

Najdena denarnica. Na cesti do Sv. Marjet ob Pesnici je bila najdena denarnica. Vnjej je bil denar, odpustnica in razne druge stvari. Kdor jo je izgubil, naj se zgledi v gostilni Štandeker na Pesniškem dvoru.

Kmetijsko zborovanje v Mariboru. Dne 17. t. m. se je v dvorani okrajnega zastopa v Mariboru vršilo kmetijsko zborovanje. Udeležilo se ga je kakih 250 kmečkih mož. Trajalo je od 9. do 12. ure. Najprvo je zborovala kmetijska podružnica za Maribor in okolico. Zborovanje je namesto g. Gselmana vodil komisar okrajnega zastopa dr. Leskovar. O pomenu podružnice je govoril ravnatelj vinarske šole g. Žnidarič. Za načelnika podružnice je bil izvoljen g. Gabrijel Majcen, posestnik v Krčevini. Dragi člani ožjega odbora so: Štrakl, Hinterlehner, Žnidarič, Brumen, Rebernik, Fluher in Rudl. V širšem odboru so zaupniki iz vseh občin mariborske okolice. Podružnica šteje blizu 400 članov. Izvolili smo tudi delegate za občni zbor Kmetijske družbe. Podružnica zahteva, naj vlada stori potrebne korake, da se električna sila iz Fale uporabi tudi za kmetske obrate. Carina se naj pravčeno uredi. Sklenilo se je, da se vrši gospodarsko zborovanje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 9. uri v dvorani okrajnega zastopa. — Višji živinodravnik Pirnat je nato zanimivo predaval o živinoreji.

Načelstvo SKZ za ormoški okraj pozivlja svoje zaupnike, da pri prihodnji odborovi seji dne 24. t. m. predložijo seznam nabranih udov za Gospodarsko zadružno. Vsak zaupnik naj zbere

tudi imena obrtnikov v svojem okolišu in je javi načelstvu.

Slovenska Ljudska Stranka za mesto Maribor ima v pondeljek, dne 18. ob 1/2 19ih (1/2 7. ura zvečer) v dverani Flosarska ulica štev. 4 važno zborovanje. Vabimo vse naše somišljenike, da se zanesljivo udeležijo tega shoda in da privejo vse naše somišljenike na shod. pridejo najtudi vsi člani Jugoslovanske Strokovne Zveze (moške in ženske skupine).

Po preteklu petih let so se oglasili naši na Japonskem v ujetništvu bivajoči mornarji, ki so jih zarobili Japonci na potopljeni avstrijski ladji „Cesarica Elizabet“. Japonska je priznala Jugoslavijo, zato se naše oblasti naj pobrigajo za vrnitev teh ujetnikov!

Dve železniški nesreči. Na postaji Indija je trčil v sredo dopoldne vlak, ki je pripeljal iz Pariza za Srbijo zdravila in drugo blago s tornim vlakom iz Novega Sača. Škoda je velika, a brez človeških žrtev. Na postaji Dobrljin je trčil vlak, ki je pripeljal na postajo z drugim vlakom, ki je premikal. Ranjenih je bilo 16 oseb in ena celo težko.

Veliko število kulturnih delavcev iz cele Jugoslavije se poteguje za ustanovitev ljudskih vseučilišč po ameriškem vzorcu. Predvsem se mislijo ustanoviti dve taki vseučilišči v Beogradu in Zagrebu, kateri bodo vodili razni priznani strokovnjaki. Poleg sociologije bodo ta vseučilišča skrbela tudi za literarno izobrazbo ljudstva.

Automobilna zveza Celje—toplice Dobrno. Odhod iz Dobrne ob 6. uri zjutraj, prihod v Celje ob 7. uri zjutraj. Odhod iz Celja ob dveh pop., prihod na Dobrno ob treh pop. Cena ene vožnje 20 K.

Dijaški dom v Ptiju. Dobili smo iz Ptuja prospekt, iz katerega je razvidno, da nudi ta zavod gojencem vse, kar je potrebno za njih telesni in šolski napredok. Sprejemajo se dijaki za gimnazijo, deško meščansko šolo, letos (1. in event. 2. razred) in izjemoma tudi 4. in 5. razred ljudske šole. Prijave sprejemata in natančnejša pojasnila daje vodstvo dijaškega doma v Ptiju.

Mladika v Ptiju. Mladika, to je internat za deklice, ki nudi gojenkom stanovanje in hrano, vestno nadzorstvo in raznovrstno izobrazbo, kakor je razvidno iz nam poslanega prospekta. Gojenke lahko obiskujejo gimnazijo, meščansko šolo, gospodinjsko šolo in višjo dekliško šolo (letos 1. razred), učijo se glasbe, modernih jezikov, zdravstva, vzgojeslovstva itd. Izjemoma se sprejemajo tudi učenke slovenske ali nemške ljudske šole. Prijave sprejemata in vsa pojasnila daje vodstvo „Mladike“, Ptuj.

Vsled odredbe ministrskega sveta v Beogradu se mora na ozemlju kraljestva SHS pobirati od vsake igre kvart brez razlikovanja pri uvozu poleg carine tudi žigovina (kokkovna pristojbina) v znesku pet dinarjev v srebru. To žigovino je plačati tudi od vseh kvart, ki so tačas že na ozemlju kraljestva ali ki se proizvajajo na tem ozemlju. Vsled tega se odredi, da se morajo do 31. avgusta vse cele, zaprte in še neporabljeni igre, ki se nahajajo pri raznih prodajalcih igralkih kart, kakor tudi v gostilnah ali kavarnah, če tudi se je kolek v prejšnji izmeri (30 v. 60 v in 1 K 20 v) že plačal, naknadno predložiti davčnemu uradu za mesto Ljubljana kod od-kolkovalnemu uradu v svrhu še enkratnega od-kolkovanja in da se plača od vseh teh iger na novo določena kolkovina, vračunski kolek, ki se je za vsako igro že vplačal. Vse igre, ki niso vnovič odkolkovane od davčnega urada za mesto Ljubljana v dokaz, da se je od njih plačala na novo določena žigovina, se smatrajo nekolkovanim in zadenejo obrtnike, ki imajo take karte na prodaj ali v shrambi in kavarnarje, v katerih lokalih se igra s takimi kartami, postavne posledice, določene v zakonu z dne 15. aprila 1881 št. 43 drž. zak.

Ali res niste proti krščanstvu? Celjska „Nova Doba“ v štev. 81 z dne 31. julija v uvodnem članku sicer zatrjuje: „Kulturnega boja sicer ne bomo izzivali“. Toda na isti strani izdaja dr. Kukovec, klic za podporo svobodomiselnega dijaštva. Tako le pravi: Čašna dolžnost vseh svobodomiselnih krogov je, da izdatno podprejo pravljalni odbor, za sestanek svobodomiselnega dijaštva, ki se ima vršiti začetkom septembra. Svobodomiselnstvo pomeni najzrazitejše protikrščanski krogi. Svobodomiseln dijaštvo je protikrščansko, brezversko dijaštvo. Svobodomiselnstvo nosi na svojem praporu klic: Kulturni boj! to je: Boj proti veri in Cerkvi! — „Nova Doba“, ki tako povdinja svobodno t. j. protikrščanska misel, je torej protikrščanska. In vendar ima po-

gum, da pravi: „Kulturnega boja ne bomo izzivali“.

Proč s tujkami! Kmet župan iz mariborske okolice nam piše: „Oblasti nam v zadnjem času pošiljajo odloke in ukaze, v katerih kar mrzli raznovrstnih tujk, kot „kvantiteta“, „dokumentirati“, „evakuacija“ in še nebroj drugih. Imam v rokah odlok neke mariborske oblasti, katerega vsebine ne razumem, čeprav sem ta odlok že večkrat prečital. Odlok je pisan s pisalnim streljem in obsegata 3 strani, ima 5 odstavkov, a vsak odstavek ima samo eden stavek. Oblasti uvažujte, da mi kmetski župani nismo obiskovali latinskih šol, torej ne moremo razumeti raznih tujih besed in tudi ne predolgih stavkov!“ Podpišemo!

Razdelitev mineralnega olja. Iz Poljske sta dospela kot prva pošiljatev dva transporta različnih mineralnih olj. Ker je bilo ogromno število prisilcev za to blago, je odsek za prehrano pri razdelitvi tega kontingenta pritegnil zastopnike vseh prizadetih strok in sicer zastopnika kmetskih, montanističnih obratov, trboveljske premogokopne družbe, južne in državne železnic, obrtnic in trgovske zbornice ter avtoreferenta. Došli kontingent se je razdelil popolnoma in sicer tako, da je krita najnajnejša potreba posameznih obratov. Posameznim prisilcem se dostavijo neposredno po pošti nakaznice, na katerih je zaznamovana odkazana množina ter tvečka, pri kateri dobi isto. Vsako nadaljnjo dopisovanje na odsek za prehrano kakor tudi tozadne posredovanje naj se opusti. Kakor hitro bo na potu nova pošiljatev, se prizadeti krogi pravočasno opozorijo, da javijo svoje potrebe.

Dopisi.

Št. Ilij v Slov. gor. V nedeljo, dne 24. avg. po rani božji službi priredi Slovenska Kmečka Zveza v Slov. Domu velik političen shod. Govori urednik Januš Golec. Domačini in sosedje iz Svečine, Šmilja, Kungote in Jarenine pridite!

Koprivnica. Dne 17. julija je priredilo tukajšnje kat. slov. izobr. društvo dve igri „Prisiljen stan zaničevan“ in „Krčmar pri zvitem rogu“ v prid invalidom. Istotako je bila dne 10. avg. prireditev, aranžirana od začasnega g. nadučitelja Kar. Cibiča z „malim“ zelo zanimivim vsporedom — v prid oslepelim vojakom.

Sv. Peter pod Sv. gorami. V nedeljo, dne 3 avgusta je imela pri nas JDS shod. Govorila sta dr. Kukovec in Hrvat Aneč. Dr. Kukovec pravi, da si je šentpetersko ljudstvo želelo shoda. Kako je hrepeleno povsem, dokazuje dejstvo, da je prišlo med shodom do prelivanja krvi. Liberalci trdijo, da so bili razgrajači nahujskani od nasprotnikov. To pa gotovo ne bo resnica. Saj so motovileži na shodu vendar vrli pristaši liberalne stranke in sinovi liberalnih agitatorjev in celo občinskih odbornikov. Liberalni voditelji so sami krivi te polomije. Se še gotovo dobro spominjajo, kako so pred leti nabobnali na tisoče ljudi v Št. Peter z namenom, da bi razgnali shod dr. Korošca in so ga tudi razbili. Sreča je bila, da ni bilo človeških žrtev. Njihovi učenci so gotovo mislili, da morajo tako delati na vsakem shodu, ker so jih vendar tako učili njihovi voditelji. Zato so pa zaropotali na zadnjem liberalnem shodu, tokrat seveda v veliko žalost in jezo dr. Kukovca in drugih JDS pristašev. Naj bo ta kravni dogodek vsem liberalnim voditeljem v resen opomin, da ne bodo v novi domovini Jugoslaviji nikdar več poskušali razbijati na shodih njim nasprotnih strank, kakor so imeli navado v starji Avstriji. Mi bi tega sploh ne spravljali v javnost, toda ker se dr. Kukovec baha, kako sijajen je bil njegov shod v Št. Petru, moramo resnici na ljubo povedati, da ta shod je bil le sramotna polomija. Domačih kmetov se je shoda udeležilo malo in kmetsko ljudstvo, bodisi da je bilo na shodu ali ne, ni z dr. Kukovcem pravnič zadowoljno, ker ga že po imenu pozna kot strastnega liberalca, ki ženskam ne privošči volilne pravice. Mi Šentpetrani vsiljivcev prav nič ne potrebujemo, mi hočemo biti zvesti pristaši „Slovenske Kmečke Zveze“, ki se zares resno poteguje za naše kmečke pravice.

Razne novice.

Modra etc. knjiga. Večkrat čitamo: Ta država je izdala belo knjigo, druga rdečo itd. V teh knjigah nam navajajo državniki vzroke in povode raznih dejanj, diplomatične korake, opravljanja i. dr. Odkod imena? Po barvi ovoja oziroma patnic. Prva modra knjiga je izšla v 16.

stoletju na Angleškem, prva rumena l. 1861 na Francoskem. Avstrijski državnik Beust si je izvolil rdečo barvo. Rusija oranžno, Belgija sivo, Nemčija belo. Neka švicarska založba zbira o vojski dneske vseh vlad in bo izdala knjige v vseh barvah mavrice.

Človeški lasje. Plešati moških je vedno več. Koliko skrbi, težav, sitnosti in stroškov je združenih s plešo. Vsa sredstva proti pleši so bila brezuspešna. Ameriški zdravnik dr. Kromer pravi, da bo prišel čas, ko bo las na moški glavi popolnoma zmanjkalo. Lasje so le nepotrebni preostanek iz prvotne človeške dobe. Tekom tisoč let bodo vsi naši potemci brez las, lasje na glavi se bodo smatrali za nekaj divjaškega. Saj ne bo treba našemu ženstvu zakrivati pleše in izpad las s tujo lasno lastnino.

Epaminondova obtožba. Slavni tebanski veljnik in državnik je bil obtožen, da si je v boju s Spartanci pridržal poveljstvo protipostavno nad štiri mesece Zagovarjal se je jako spremno in konečno izjavil: „Prelomil sem besedilo postave, res je, zaslužil sem smrt; zapišite pa na moj grob: „Tu leži pokopan mož, ki je premagal Spartance pri Levktri, jih poiskal v Sparti sami, ki je osvobodil Mesenijo; moral je umreti, ker je prelomil postavo občemu blagru v prid“. Ljudstvo je ploskalo, sodniki so ga oprostili.

Komis. Že leta 1552 nam poroča neka listina, da so peljali iz mesta Strassburga 12.000 „komisijskih kruhov“ v tabor francoskega kralja. Pa izraz še takrat ni bil splošen, prišel je v navado še le za časa Wallensteina. Ko je ta oblast na dan 1. 1628 Stralsund, je razposlal svoje vojake v okoliške vasi v oskrbo. Ker pa te vasi niso zamogle dati zadostne množine kruha, so pritegnili še druge bolj oddaljene in jih prisili, da so dajale kruh. Da bi bila razdelitev od strani civilnih oblasti pravična, so vpostavili posebne komisije, ki so nadzorovale peko in razdelbo. Za to se je imenoval ta kruh komisijski kruh, pozneje so ga skrajšali v komis kruh in nazadnje kar v komis. To ime je ostalo do danes.

Slovenci širite naše liste!

Naša pota.

(Konec.)

V. Dr. Al. Zupan: Razporoka. Zgodovinskemu pregledu o razporoki od Rimljanov pa do današnjih socialistov, ki dosledno s stališča svojega materializma terjajo razporoko, in liberalcev, ki jim zakon ni zakrament, ampak navadna pogodba, preide pisatelj k razmišljaju o razporoki v naši novi državi. Misel na razporoko se je sprožila tudi že pri nas. Že l. 1906 je napisal dr. Novak v Slovenu: „Postava mora statuirati (določiti) razdržljivost zakona tudi za katoličane.“ Kadar se bodo sklepale nove postave, bomo najbrž tudi za nerazrušljivost zakona bili boj. Odklanjam razporoko: 1. kot katoličani, ker je razporoko jasno obsodila Cerkev; 2. kot kristjani, ker je razporoko prepovedal Kristus; 3. kot ljudje: iz usmiljenja do otrok (razporoka je grob dobre vzgoje); iz spoštovanja in pravičnosti do žene (krščanska družica moževa ne sme postati zopet paganska dekla moževi strasti); ker razporoka ruši zakonsko medsebojno ljubezen in zvestobo, s tem pa zakonsko srečo in mir. Ta oddelek, ki v pretresljivih slikah razkriva grozne posledice za otroke in ženo, je med najlepšimi in najgnanjljivejšimi v celi knjižici. H koncu zavrne poglavite ugovore zoper nerazdržljivost zakona in odrije vir zahteve po razporoki: narvana propalost in odtujenje od krščanstva.

VI. Dr. Mohorič poda v članku: O političnem položaju jasno sliko treh slovenskih strank (JDS — Jugoslovanska demokratična stranka, JSDS — Jugoslovanska socialno demokratična stranka in VLS — Vseslovenska ljudska stranka). Posebno osvetli ustroj naše Vseslovenske ljudske stranke, ki se deli v tri oddelke (JKZ — Jugoslovanska Kmetска Zveza, JSZ — Jugoslovanska strokovna zveza in JOZ — Jugoslovanska obrtna zveza). Med hrvaškimi tvojijo edino v resnici načelno stranko mladi dr. Krekovi učenci; v drugih hrvaških in srbskih strankah so odločilna večidel osebna in krajevna nasprotstva.

To je kratka vsebina knjižice, ki zasluži, da jo na vso moč širim. Saj obsega jedro ravno sedaj najbolj perečih vprašanj javnega živ-

Ijenja. Duhovnikom, voditeljem društev, govornikom je posebno dobrodošla, naravnost potrebna. Od tega, kako se bo razpečal ta prvi zvezek, bo odvisno, ali bo SKSZ mogla nadaljevati svojo vzorno zbirkko in kmalu izdati drugi zvezek.

VESTNIK ORLOVSKE ZVEZE

Orli na Murskem polju so se dne 15. t. m. sijajno izkazali. Položen je temelj za ustanovitev orlovskega odseka po vseh župnijah ljutomerskega okraja.

Celje. Vaditeljski zbor ima telovadbo vsako sredo zvečer od 8. ure naprej v telovadnici dekliške mešanske šole. Na to opozarjamо vse vaditelje čo sednih orlovskega odseka.

Prireditve.

V nedeljo, dne 24. avgusta:

V Vojniku pri Celju se ustanovi telovadni odsek Orel popoldne ob treh. Ob tej priliki poletijo v Vojnik Orli in Orlice iz Celja, Petrovč, Št. Jurija ob južni žel., Teharj in Dobrni. Na sporednu je telovadba, šaljiva pošta, srečol' v itd. Šira maledolka godba. — Bralno društvo v Gornjemgradu vprizori ob 15. (3) ur F. S. Finžgarjevo igro »Veriga.« Prosimo obilne udeležbe. — Prostovoljno gasilno društvo na Vranskem priredi v proslavo svojega 35-letnega obstanka veliko vrtno ljudsko veselico popoldne ob treh. — Ciril Metodova podružnica na Ponikvi priredi ob treh popoldne veliko ljudsko veselico pri g. Zličarju. Čisti dobiček je namenjen Ciril Metodovi družbi in slovenskim invalidom.

INZERATI.

POZOR!

Obrniki, trgovci itd. inserirajte v naših listih, ki so neoporečno najbolj razširjeni slovenski časopisi v Sloveniji!

MALA NAZNANILA.

Preda se:

Preda se hrastove stebre, stopnje (stafie), letve ali late, zvezane in navadna strešna opeka, tudi opeka za zidavo. Nekrep Jožef v Mozartovi ulici št. 59, Maribor. 1477

Trgovci pozor!

Ne zmodlite vgodne prilike! Razpošiljam po povzetju dobro kremo za čevlje. Cena za en ducat stane K 16—. Anton Jenčič, trgovec, Podgorica p. Dol pri Ljubljani. 1471

SUKANEC

(cvirn)

1 klopčič, (šputa) 366 m
črn št. 24, 30, 36
bel št. 10, 16, 24, 30, 36
1 klopčič . . . K 6—
1 ducat . . . K 69—

Kom. skladilice

ALOJZIJ GNIUŠEK,

Maribor, Glavni trg št. 6.

Oblike
od preproste do vsakovrstne najfinješe, domače, dobro in vestno delo, vsake velikosti, izborne kakovosti izdeluje točno in solidno ter prodaja

ALOJZIJ ARBEITER,
Maribor, Dravska ulica št. 15,
(pri starem mostu). 719

Hisa s trgovino in gostilno brez konkurenco, se radi družinskega razmer takoj proda. Več pove Franjo Fijavž, Loka 9, Sv. Janž na Dravskem polju. 1487

OGLAS.

Lužni kamen, za kuhanje mila, pralno in toaletno milo, vrči za med in mast, škaf za vodo, čajna esanca najboljša, sir trapist in Grojer, sukanec, ducat od 48 kron dalje in domače platno se dobri najeone pri

Alojzij OMČIČ, Ljubljana

1501 Starigr. 276

STROJEI

Kdo si želi naročiti ali popraviti stroje vsake vrste, naj se obrne osebno ali pismeno na naslov: **Jožef Kadrmaz**, delovodja pri tovarni K. R. Ježek, Maribor, Melje 103. 1483

P. n. občinstvu uljedno naznam, da sem otvoril

1. jugoslov. posredovalnico za nakup in prodajo posetev in hiš

v Sloveniji s sedežem v Celju, Benjamin Iapčeva cesta št. 12. Komercički Miloš. 1459—225

Pohištvo

najboljše kakovosti izdeluje v prodaji po nizkih cenah
Obrtna zadruga mizarskih mojstrov v MARIBORU,
Grajski trg št. 3.
Kupuje tudi vsakvrstni mizarski les. 63

Išče se Anton Komar, doma iz Razdrtega pri Postojni, trgovski pomočnik, ki se je vrnil iz italijanskega vjetništva v Maribor. Zglaši se naj takoj pri Ivanu Plausteinerju, Maribor, Kolodvorska pošta. 1504

Kralj. SHS, Ministrstvo trgovine in industrije. Odsek za upravo neprijat. imovine VII. št 2463

Beograd, 19. julija 1919.

Imovina podanikov neprijateljs. držav.

Zakon o postopanju z imovino podanikov neprijateljskih držav z dne 17. avgusta 1915, ki se je vsled sklepa ministrskega sveta z dne 3. februarja 1919 razširil na celo kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev, obsega v svojem čl 4 kot imov no tujih podanikov tudi ves gotovi denar, vrednostne papirje in razne denarne prejemke

Vsled tega se v smislu čl. 19 in 21 tega zakona ne sme ničesar izplačati, kar bi imeli podanikov neprijateljskih držav terjati od posameznikov ali podjetij, (domačih in tujih, mešanih) ampak z ozirom na čl. 22 zakona po čl. 11 tega zakona in izročiti upravi fondov.

Zategadelj in pa na podlagi čl. 20 zakona o postopanju z imovino podanikov neprijateljskih držav, čl. 3, 5 in 6 pravilnika za izvedbo tega zakona o dřejam, da vse osebe, (fizična ali podjetja bodisi tuja, mešana ali čisto domača) izpolnijo svojo zakonito dolžnost, da nameč vse take dolgone v prejemke ter deposite neprijateljskih podanikov v kakoršnikoli obliki takoj prijavijo podrejenemu ministrstvu; da nikomur teh oseb ali podjetij ničesar ne izplačajo bodisi pod katerenkoli naslovom, ampak denar tega ministrska položje v depozit Upravi fondov; samo tako se osvobode svoje obveznosti napram njim.

Kdor bi postopal nasprotno, bi ga zadele vse posledice čl. 21 zakona o postopanju z imovino podanikov neprijateljskih držav.

Minister trgovine in industrije dr. V. S. Veljković, s. r.

Ta odredba se razglaša v področju deželne vlade za Slovenijo s pripombo, da se prijave posiljajo podpisanimu oddelku in denar nalaga potom tega oddelka pri deželni banki v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 12. avgusta 1919.

Deželna vlada za Slovenijo, oddelek za trgovino in obrt.

Dr. Marn, s. r. 1509

SVARILO!

Podpisane kocesijonirane posredovalnice za obrat z zemljšči svariyo tem potom vsakega pred nedopustnim izvrševanjem obrti posredovanja pri prodajanju in nakupovanju zemljšči kakor se to po različnih osebah celo po uradnikih izvršuje. Prosimo p. n. občinstvo, da nam vsak tak slučaj naznani, da zadevo potem ovadimo kazenskim, obrtnim in davčnim oblastim.

Kocesijonirane posredovalnice za obrat z zemljšči:
Karel Troha, Maribor, Tegethoffsova cesta 30, **Karel Scheidbach** m p Maribor, Gospaska ulica. **Pavla Kržiček**, Grajska ulica 8. **Terezija Stanzer** Šolska ulica 5. **Helena Hawlik** Silerjeva cesta 6. 1514—150

Ignac Mohorič,

mlinar na Podgradju pri Ljutomeru, si je naročil nov stroj za izdelovanje prosenega pšena. Stroj nadomestuje popolnoma stope. Občinstvo se vabi, da kar v najobilnejše poslužuje tega mlina. 1510

KAVE ČAJA RIZA CIMETA

OKOLADE KLINČECA

VANILJE

ŽIGICA

ŠKROBA (šterke)

KREME za cipele

MAKARONA

Ocetne kiseline

Suporni kád (Schwefelein- schlag)

Banatsko brašno

Na veliko najpovoljnije kupite kod :
„KOLONIALE“
Hrvatsko trgovsko dioničko društvo. 1499

ZAGREB,

:: ILICA br. 73. ::
Brzjavni naslov:
„Lexante“.

STAVBENA PISARNA

≈≈ JAKOB ≈≈ SONNENWALD

MESTNI ZIDARSKI MOJSTER V POBRŽJU PRI MARIBORU, POKOPAL. CESTA 6.

Prevzame vsa zidarska in druga stavbna dela. Izdaja strokovna mnenja. Izvršuje načrte in proračune po dnevnih cenah. 1461

FERDO BABIČ

edini slov. klučavnjčar v Mariboru, Flosarjeva ul. 3

se priporoča cenj. občinstvu za najrazličnejša klučavnjčarska dela. Izvršuje tudi vsa raznovrstna popravila. Cene skrajno zmernne, delo točno in solidno ter se priporoča za obilna naročila. 1486—151

NEKREP JOŽEF

tesarski mojster, stavbeni podjetnik, Maribor, Mozartova ul. 59

se priporoča za vsakvrstna nova stavbna dela ter sprejema tudi popravilna dela.

Stavbena pisarna

FRANJO NERAD,

mestni zidarski mojster v CELJU.

Prevzema vsa zidarska in druga stavbna dela. Izdaja strokovna mnenja. Izvršuje načrte in proračune po dnevnih cenah. 1028

ČEVLJE

fine, moderno izdelane in sandale ima v zalogi in jih razpošilja po pošt. povz.

mirenska „Čevljarska zadruga“ v Vrbovcu

pri Mozirju.

Čevlji so iz lahke ževronega kože, boksa in teletine. Dobite visoke, nizke in salonske moške, ženske, deške in otročje čevlje ter sandale. Cene nujna se dvigajo, zato naročite čimprej! Pri večjem odjemu primerno popust!

Prodajalna tudi v Celju „Narodni dom“.

Zmerne cene! Zahtevajte cenike! 1268

HMELJ

kupi vsako množino Rudolf Pevec v Mozirju.

Cena po dogovoru z vzorcji.

ŽENSKO ZDRAVILIŠČE

dr. toplice Dobrna pri Celju (preje Neuhaus bei Cilli, Steiermark) vrelec izredno bogat na radiju in ogljikovi kislini. Maj—Oktober. 1399